

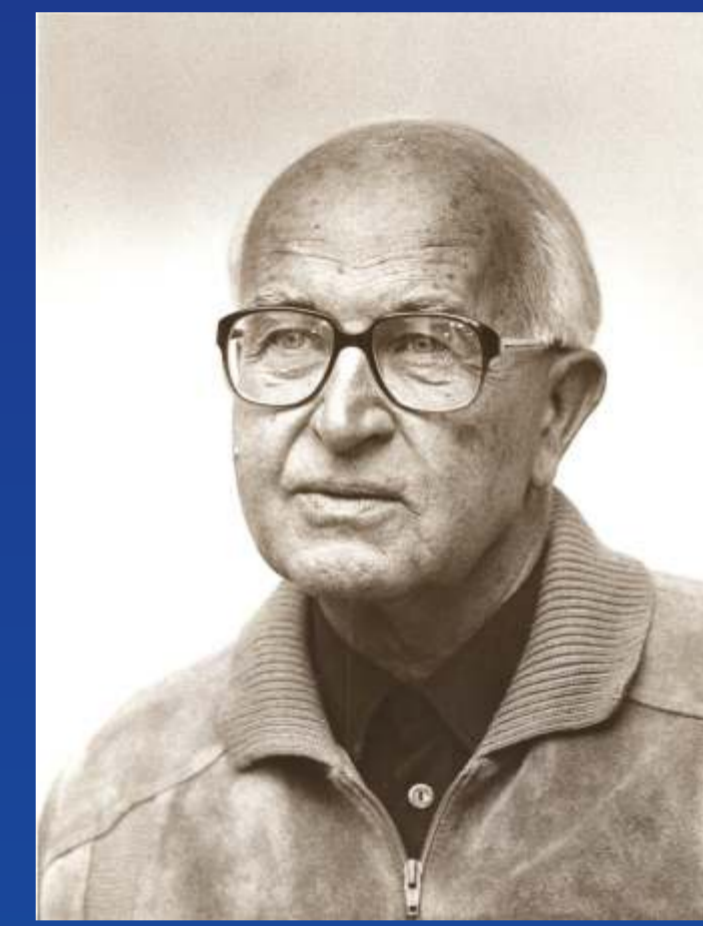
Traumatologické oddělení FN Olomouc

Primář: doc. MUDr. Igor Čižmář, Ph.D.

Péče o poraněné v olomoucké Fakultní nemocnici má dlouholetou tradici. Poranění byli hospitalizováni na chirurgické klinice vedené prof. MUDr. Rapantem společně s ostatními pacienty a o jejich ošetřování se starali příslušní lékaři oddělení. Osteosyntézy byly prováděny hlavně u zlomenin femuru (krček, diafýza), zlomenin humeru, předloktí a patelly. Za pětileté období 1945 - 1949 bylo provedeno 180 osteosyntéz (tj. 36 za rok!), o dvacet let později (1965-1969) již 512 osteosyntéz.

Poranění končetin byla v rámci všeobecné chirurgie, zaměřené na závažná onemocnění zažívacího traktu, pokládána za okrajovou problematiku. Teprve v roce 1956, kdy nastoupil na chirurgickou kliniku MUDr. Eduard Wondrák (1919 - 1996), získalo pracoviště lékaře zaměřeného výhradně na problematiku úrazové chirurgie. Díky jazykovým znalostem a zahraničním kontaktům rozšířil operační spektrum u končetinových poranění, problematika vnitřní fixace zlomenin byla i tématem jeho habilitační práce. Doc. MUDr. Wondrák, CSc. se aktivně zúčastňoval domácích i zahraničních sjezdů a měl bohatou publikační činnost. Olomoucká traumatologie se tak dostala do širšího povědomí tehdejší československé chirurgické veřejnosti. Docent Wondrák, který byl v roce 1990 jmenován profesorem, patřil k prvním československým absolventům kurzu AO ve švýcarském Davosu. Olomoucké pracoviště, díky pochopení n.p. Sigma, získalo jako první v republice originální soupravu AO k provádění osteosyntéz.

AO - Arbeitsgemeinschaft für Osteosynthesefragen - organizace sídlící ve švýcarském Davosu zabývající se vývojem nových implantátů a instrumentárií ve spolupráci s předními evropskými traumatologickými centry, současně organizuje pro traumatology vzdělávací kurzy.

Přes tento nepopiratelný pokrok však zůstala vnitřní organizace na I. chirurgické klinice beze změn. Pro operace pohybového aparátu byl vyčleněn pouze jeden operační den v týdnu - čtvrtek - a nemocní, kteří byli s poraněním přijati mimo uvedený den, museli na operaci často čekat celý týden. Braunova dlaha a skeletární trakce byly do operace femuru jediným léčebným opatřením.

V roce 1968 byl na I. chirurgickou kliniku přijat MUDr. Pavel Maňák (1940), který do Olomouce přišel po pětiletém působení v severních Čechách. Po odchodu doc. Wondráka do penze byl pověřen péčí o poraněné. Zajímal se mimo jiné i o těžká poranění ruky a replantační chirurgii. Díky jeho úsilí patřila I. chirurgická klinika FN v Olomouci - vedle Kliniky pro plastickou chirurgii v Brně - k prvním pracovištím tehdejšího Československa, kde byly prováděny rekonstrukční výkony na ruce pomocí mikrochirurgické techniky. První úspěšná replantace ruky byla provedena v roce 1980 (1983 poctěna Cenou národní chirurgické společnosti), v roce 1988 byl uskutečněn první volný přenos prstu nohy na ruku (s pomocí moskevských mikrochirurgů).

K výrazným organizačním změnám v péči o poraněné došlo teprve po listopadu 1989. Operace některých zlomenin byly prováděny jako urgentní výkony, poranění byli soustředěni na jednu léčebnou stanicí a staral se o ně stálý tým lékařů a sester. Podařilo se rozšířit nástrojové vybavení, byly zakoupeny moderní implantáty a nový operační stůl. Počet těžkých úrazů v prvních polistopadových letech prudce narostl a ukázalo se, že v naplněném operačním programu I. chirurgické kliniky bylo velmi málo místa pro řešení problémů úrazové chirurgie. V roce 1996 po dohodě s tehdejší přednostou I. chirurgické kliniky prof. MUDr. Vladimírem Králem došlo k vyčlenění části ambulance a lůžek pro samostatné traumatologické oddělení, jehož prvním primářem se stal MUDr. Pavel Maňák, CSc. Zástupcem primáře byl jmenován MUDr. Arnold Pavlík, vrchní sestrou se stala Jiřina Faltýnková. Velké množství práce bylo zvládnuto jen díky nadšení malého týmu lékařů (MUDr. J.Hampel, MUDr. P.Skoumal, MUDr. L.Zapletal) a dalších zdravotnických pracovníků. Postupně došlo k rozšíření personálu, zřízení JIP, přidělení vlastního operačního sálu, takže operace jsou prováděny na sterilním sále, který je k dispozici denně po dobu 24 hodin. Přestěhováním lůžkové a ambulantní části do stávajících nových prostor získalo traumatologické oddělení reprezentativní a důstojné pracovní podmínky.

Po odchodu doc. MUDr. Maňáka, CSc. do penze se stal v roce 2006 primářem traumatologického oddělení doc. MUDr. Igor Čižmář, Ph.D., jeho zástupcem MUDr. Radim Vinter.

